

PREGUNTES I RESPOSTES EN PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

1. Quines empreses han de complir amb la normativa de la Llei 31/1995 de Prevenció de Riscos Laborals?

Qualsevol empresa amb treballadors per compte aliena, sigui quina sigui la seva activitat, i independentment de si l'empresa és persona física o persona jurídica.

2. És obligada la formació en prevenció de riscos laborals? Quan s'ha de realitzar?

Segons la Llei 31/1995 de Prevenció de Riscos Laborals, tot treballador ha de tenir formació sobre els riscos i mesures preventives del seu lloc de treball, i dels equips de treball, i productes que pugui utilitzar. Obligatòriament la formació s'ha de renovar quan canviïn les condicions de treball o s'introdueixin nous equips de treball o s'introdueixin noves tecnologies. Independentment d'això, s'haurà de realitzar la formació derivada de convenis o altres normatives vigents i que afectin a cada empresa.

3. Si un treballador té un accident i no ha rebut la formació, té alguna responsabilitat l'empresari?

Si. El incompliment per la seva part donarà lloc a responsabilitats administratives, penals i/o civils.

4. S'ha de disposar de formació per la conducció i/o utilització d'equips de treball automotors?

Si. Segons RD 1215/1997, la conducció d'equips de treball automotors, quedarà reservada als treballadors que hagin rebut una formació específica per a la Conducció / manipulació d'aquests Equips de Treball. No cal disposar de "carnet", simplement d'un diploma que acrediti haver rebut aquesta formació teòrica-pràctica.

5. Què passa si els treballadors no utilitzen els EPIS (equips de protecció individual) facilitats per l'empresa?

Els treballadors estan obligats a utilitzar els equips de protecció individual quan hagi ho requereixin les condicions de treball. L'empresari té la obligació de facilitar aquests equips. La no utilització per part del treballador dels mateixos pot suposar una falta greu amb suspensió de feina i sou durant almenys 15 dies.

6. La Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, distingeix el tipus de jornada laboral del treballador?

No, és indiferent la jornada a temps parcial o complert. Marcarà la obligatorietat l'alta a la Seguretat Social.

AUTÒNOMS

En el cas que els treballadors autònoms disposin de treballadors assalariats, llavors el treballador autònom té la consideració d'empresari a efectes laborals i per tant li és d'aplicació el conjunt de la normativa en prevenció de riscos laborals.

1. És aplicable la Llei de prevenció de riscos laborals als treballadors autònoms? Quines obligacions de prevenció de riscos laborals ha de tenir un treballador autònom?

La Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (LPRL), no inclou dins del seu àmbit general d'aplicació els treballadors autònoms que no tenen treballadors al seu càrrec. En principi, per tant la normativa de prevenció de riscos, **no s'aplica al treballador autònom** si no ho estableix expressament.

Així la Llei de l'Estatut del Treballador Autònom (LETA) estableix a l'article 5 b) el deure bàsic dels treballadors autònoms de complir amb les obligacions en matèria de seguretat i salut laborals que la Llei o els contractes que tinguin subscrits els imposin, així com de seguir les normes de caràcter col•lectiu derivades del lloc de prestació dels serveis.

De manera específica en la normativa de coordinació d'activitats empresarials, situació originada quan en un mateix centre de treball desenvolupen activitats treballadors de dos o més empreses o treballadors autònoms, imposa que dita coordinació d'activitats empresarials s'ha d'efectuar d'acord amb el que s'estableix en el Reial decret 171/2004, de 30 de gener, pel qual es desplega l'article 24 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, en matèria de coordinació d'activitats empresarials. En aquesta norma es troben especificades les obligacions que corresponen a cadascun dels empresaris o treballadors autònoms, segons la seva situació en relació amb el centre de treball on es desenvolupen les activitats, és a dir, empresari o autònom concurrent, titular o principal. La LETA regula directament aquestes obligacions (article 8.3 i 4).

També s'imposen obligacions als autònoms directament en la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció, en el cas que sigui un treballador autònom del sector de la construcció.

Es pot mencionar, com a referència legal que s'ocupa específicament dels treballadors autònoms el Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, en l'àmbit de la construcció així l'article 12 1.f) estableix com a **obligació expressa per al treballador autònom la d'elegir i utilitzar equips de protecció individual** en els termes previstos en el Reial decret 773/1997, de 30 de maig.

2. Ha de tenir l'autònom organització preventiva?

Els treballadors autònoms que **no tenen treballadors al seu càrrec no tenen la obligació** de comptar amb una organització preventiva determinada, ja que no estan inclosos a l'àmbit d'aplicació de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

En el cas que els treballadors autònoms disposin de treballadors assalariats, llavors el treballador autònom té la consideració d'empresari a efectes laborals i per tant li és d'aplicació el conjunt de la normativa en prevenció de riscos laborals.

3. Un treballador autònom ha de realitzar la declaració d'obertura d'un centre de treball?

No, el treballador autònom, en tant no tingui treballadors al seu càrrec, no té la consideració d'empresari i, per tant, no té l'obligació de comunicar la declaració d'obertura de centre de treball.

4. Pot subcontractar un treballador autònom en una obra de construcció?

No, d'acord amb l'article 5 de la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció, el treballador autònom no pot subcontractar les feines que li han encomanat ni a altres empreses subcontractistes ni a altres treballadors autònoms.

5. Quin contingut ha de tenir la formació als treballadors referida al seu lloc de treball o la funció que tenen?

La formació referida específicament al lloc de treball o la funció de cada treballador ha d'incloure formació teòrica i pràctica, suficient i adequada, en matèria preventiva que s'ha d'adaptar a l'evolució dels riscos i a l'aparició d'altres de nous, tal com indica l'article 19 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (LPRL).

6. Quin tipus d'equivalència pot haver-hi entre la formació de l'article 19 de la Llei de prevenció de riscos laborals (LPRL) i la formació específica de 20 hores del IV conveni col·lectiu general del sector de la construcció?

En principi la formació de 20 hores de durada en funció del nivell específic per ofici prevista al IV conveni col·lectiu general del sector de la construcció no eximeix a l'empresari d'impartir la formació regulada a l'article 19 de la Llei de prevenció de riscos laborals (LPRL). Aquest article precisa que el treballador ha de rebre una formació en prevenció de riscos laborals centrada específicament en el lloc de treball o la funció de cada treballador, que s'adapti tant a l'evolució dels riscos com a l'aparició d'altres de nous, i que es repeteixi periòdicament, si cal.

Ara bé, als efectes d'entendre's complerta l'obligació empresarial establerta a l'article 19 de la LPRL es podria considerar suficient la formació de 20 hores establerta al Conveni, sempre que el treballador realitzi treballs de la mateixa especialitat de la qual ha rebut la formació prevista al Conveni. A tall d'exemple, la formació rebuda per desenvolupar treballs de paleta no seria suficient per dur a terme la tasca d'encofrador.

D'altra banda, sempre cal tenir en compte que pot ser necessària una informació o formació complementària o específica en diferents supòsits, com és el cas de:

- Ús d'equips de treball requerits a l'obra i dels quals el treballador no ha rebut formació.
- Circumstàncies especials de l'obra, referents a alçada, temperatura, humitat, profunditat, etc...
- Riscos específics per al lloc de treball previstos en el pla de seguretat de l'obra.

La **necessitat i els continguts d'aquesta informació o formació complementàries no es pot determinar de forma genèrica**, sinó que s'ha de fer en base a les característiques específiques de cada treballador i de cada lloc de treball, així com en funció de les tasques recollides en la corresponent avaluació de riscos.

SUBCONTRACTACIÓ

7. Un autònom o una societat formada només per treballadors autònoms pot subcontractar d'altres empreses o treballadors autònoms?

No, només podran subcontractar serveis d'altres empreses, aquelles empreses o treballadors autònoms que disposin de personal contractat per compte aliena. (segons Llei 32/2006 reguladora de la subcontractació al sector de la construcció)

QUINA DOCUMENTACIÓ CAL QUE ESTIGUI PRESENT EN UNA OBRA?

Pla de Seguretat i Llibre de Subcontractació

8. Pla de Seguretat i Salut?

És el document que recull la normativa vigent relativa a la Seguretat a l'obra, així com les tasques que es realitzaran en cada obra en concret, riscos i mesures preventives i el pressupost que es destinarà a la seguretat a cada obra.

9. Qui ha d'elaborar el Pla de Seguretat de l'obra?

Totes les empreses que actuïn com a Contractistes Principals, que seran les contractades directament pel promotor

10. Pot haver-hi a l'obra més d'un Pla de Seguretat?

Sí, tants com empreses contractistes hi hagi a l'obra, inclús també els presentats per empreses subcontractades per part del contractistes que no s'hagin adherit a cap pla de seguretat, per no contemplar-s'hi les seves tasques.

11. Qui ha d'aprovar el Pla de Seguretat?

L'ha d'aprovar el Coordinador de Seguretat i Salut, designat pel Promotor.

12. Llibre de Subcontractació?

El llibre de Subcontractació, és aquell llibre on s'hi hauran de registrar totes les empreses i/o treballadors autònoms presents a l'obra. Sempre que hi hagi empreses subcontractades, haurà d'haver-hi llibre de subcontractació.

13. Qui ha de posar el Llibre de Subcontractació?

L'haurà de lliurar a l'obra la Contractista Principal.

14. Com s'obté el Llibre de Subcontractació i quins passos cal seguir per habilitar-lo?

El llibre de subcontractació pot obtenir-se al Gremi de cuines, banys i reformes, i cal que l'Autoritat Laboral ens l'habiliti abans de deixar-lo a l'obra.

S'ha d'emplenar la primera pàgina del llibre i s'han de signar i segellar totes les pàgines.

L'Autoritat Laboral ens el signarà i segellarà. A partir d'aquí podrà deixar-se a l'obra.

RECURS PREVENTIU

15. Qui és el Recurs Preventiu?

És aquell treballador, de la contractista principal, que disposa d'una formació mínima de nivell bàsic de prevenció de riscos laborals en el sector de la construcció (60 hores), i que pot avalar una experiència en el sector, i que ha d'estar present quan es realitzin activitats o processos que reglamentàriament siguin considerats com perillosos o riscos especials (sepultament, enderrocs, immersions aquàtiques, treballs en alçada).